

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze bakalářská práce

**Podnikové náklady a jejich kalkulace ve vybraném
podniku**

Iveta Pácaltová

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Bakalářská práce se zaměřuje na podnikové náklady a jejich kalkulace v konkrétním podniku. V teoretické části je vymezen kalkulační systém, uvedeno členění nákladů a charakterizovány kalkulační metody. Informace k teoretické části byly získány z použité odborné literatury. V hlavní části bakalářské práce je uvedena stručná charakteristika výrobně ekonomických podmínek konkrétního podniku a na základě provedené analýzy vhodnosti sledování struktury nákladů a postupů jejich kalkulací jsou uvedeny možné návrhy k upřesnění kalkulačních postupů v hodnoceném podniku.

Klíčová slova:

podnik, náklady, přímé náklady, nepřímé náklady, variabilní náklady, fixní náklady, kalkulační vzorec, kalkulace úplných nákladů, kalkulace neúplných nákladů

Cíl práce

Cílem bakalářské práce je zhodnotit vhodnost sledování struktury nákladů a postupy kalkulace nákladů v konkrétním podniku.

Metodika

Práce se skládá z části teoretické a praktické. Teoretická část práce představuje shrnutí poznatků k dané problematice (literární rešerše).

V praktické části je stručná charakteristika výrobně ekonomických podmínek konkrétního podniku.

Vlastní rozbor:

- vymezení časové řady a sběr podkladových údajů,
- druhové členění nákladů, vymezení kalkulačních jednic,
- kalkulace úplných nákladů, rozvrhování nepřímých nákladů,
- využití kalkulace neúplných nákladů pro manažerské rozhodování.

Na základě provedené analýzy budou uvedeny možné návrhy k upřesnění kalkulačních postupů v hodnoceném podniku.

Cílem této práce bylo zhodnocení vhodnosti sledování struktury nákladů a postupy kalkulace nákladů v konkrétním podniku. V teoretické části byl vymezen kalkulační systém, uvedeno členění nákladů a charakterizovány kalkulační metody.

V praktické části jsem představila společnost Technistone, a.s. se sídlem v Hradci Králové a dále jsem se zaměřila na zhodnocení vhodnosti sledování struktury nákladů a postupy kalkulace nákladů v této společnosti.

Došla jsem k závěru, že užívané kalkulace jsou dostatečné, plně použitelné a vyhovující aktuální situaci, ovšem v současnosti vznikají situace k řešení a to při rozhodování o prodejní ceně, kdy se odhalují slabiny na vstupech do kalkulací a také kalkulačního vzorce, resp. způsobu ocenění výrobků na bázi souběžných výrobků.

Společnost Technistone je dynamicky se rozvíjející firma, která klade velký důraz na sledování svých nákladů, jelikož ví, že správný kalkulační vzorec a kalkulace výrobků slouží pro správné stanovení nákladů výrobků s prvotním cílem ohodnotit správně skladovou zásobu a určit odpovídající marži obchodního oddělení.

Jedním z cílů společnosti Technistone je i plně zautomatizovaný sběr dat pro kvalitní vstupy a kvalitní reporting controllingu (tj. čarový kód na polotovarech a finálních linkách, hlášení časů a přerušení atd.), aby se minimalizovala chybovost lidských zdrojů, které data zajišťují.

Kalkulace by měly být maximálně přesné a měly by se stále porovnávat se skutečností, a proto navrhuji vedení společnosti zavést sledování analýzy odchylek, které by minimalizovaly případné chyby vstupů do kalkulačního vzorce.

Implementace systému účtování odchylek by zabezpečilo nejen nástroj pro posouzení výkonnosti a efektivnosti podniku a jeho jednotlivých částí, ale také zpřesnění systému plánování a rozpočtování v podobě kvalitních vstupů, dále by to byl nástroj kontroly a řízení výše a struktury nákladů a také použitelný kontrolní mechanismus, který může být použit i na velmi detailní úrovni.

Zavedením systému sledování odchylek napříč firmou a konkrétním určením odpovědností, odměn a sankcí za zjištěné odchylky od standardů (motivací, participací a odpovědností jednotlivých pracovníků a manažerů), lze přesně ztotožnit s konkrétní osobou nebo funkcí. Výsledným efektem by bylo sladění komplexních cílů firmy s osobními cíli jednotlivých pracovníků.

V neposlední řadě by bylo přínosem i poskytnutí informací pro kontinuální zlepšování aktuální a plánované výkonnosti společnosti.

Seznam použité literatury

Monografie:

BEZROUK, J. *Kalkulace zakázky ve vybraném podniku*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2007. 64 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Helena Hanušová, CSc.

FIBÍROVÁ, J., KRÁL, B., POSPÍŠILOVÁ, M. *Controlling – kontrola řízení nákladů*. Učební text. 2003.

HRADECKÝ, M., LANČA J., ŠÍŠKA, L. *Manažerské účetnictví*. Brno: Masarykova univerzita, 2006. ISBN 80-210-4212-5.

HRUŠKA, J. *Manažerské účetnictví*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o. 2007. 107 s. ISBN 978-80-86342-69-6.

KRÁL, B. a kol. *Manažerské účetnictví*. Praha: Management Press, 2010. ISBN 978-80-247-3026-3.

KRÁL, B. a kol. *Nákladové a manažerské účetnictví*. Praha: Prospektrum, 1997. ISBN 80-7175-060-3.

- LAZAR, J. *Manažerské účetnictví: kontrola a řízení nákladů v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2001. ISBN 80-7169-985-3.
- LANDA, M. *Účetnictví podniku*. Praha: Eurolex Bohemia, 2006. ISBN 80-86861-11-2.
- LANG, H. *Manažerské účetnictví. Teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-419-8.
- MACÍK, M. *Kalkulace nákladů - základ podnikového controllingu*. Praha: Monatex, 1999. ISBN 80-7225-002-7.
- MACÍK, K. *Jak kalkulovat podnikové náklady*. 1. vyd. Ostrava: Montanex, 1994. ISBN 80-85780-16-X.
- MARTINOVIČOVÁ, D. *Základy ekonomiky podniku*. 1. vydání. Praha: Alfa Publishing, 2006. ISBN 80-8657-546-2.
- OGEROVÁ, B., FIBÍROVÁ, J. *Řízení nákladů*. Praha: HZ Editio, 2001. ISBN 80-86009-24-6.
- PETŘÍK, T. *Ekonomické a finanční řízení firmy*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3024-0.
- PETŘÍK, T. *Procesní a hodnotové řízení firem a organizací - nákladová technika a komplexní manažerská metoda ABC/ABM*. Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-648-8.
- POPESKO, B. *Moderní metody řízení nákladů*. Praha: Grada Publishing, 2009. 231s. ISBN 978-80-247-2979-5.
- SYNEK, M a kol. *Manažerská ekonomika*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1992-4.
- VYSUŠIL, J. *Optimální cena-odraz správné kalkulace*. Praha: Profess, 1997. ISBN 80-85235-17-X.